

จดหมายข่าว

พืชใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

- 2

รายงาน
 เรื่องนี้จะจัดการรับมือภัยแล้งกันอย่างไร
- 5

ขอคุยด้วยคน
 เกษตรกร GAP ดีเด่นแห่งชาติ
- 10

ฉีกซอง
 ทุเรียนไทยไปจีน (ตอนที่ 2)
- 16

จากโต๊ะบอกลอ
 แนวทางการบริหารจัดการ
 พาราคอวตและคลอรีนฟอส
 เมื่อประกาศเป็น วอ.4

ปีที่ 22 ฉบับที่ 9 ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2563
 ISSN 1513-0010

แล้งนี้ จะจัดการรับมือภัยแล้ง กันอย่างไร

นายธัชชาวิทย์ สระอุไร

“ฝน 8 แดด 4”

เป็นวลีที่หมายถึงสภาพดิน ฟ้า อากาศ ที่ยังคงทำให้ภาคใต้ของประเทศไทยมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ ธัญญาหาร ไม้ผลนานชนิดจริงอยู่หรือ ผู้เขียนได้คำตอจากนายธัชชาวิทย์ สระอุไร ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ภาคใต้ตอนล่าง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จังหวัดสงขลา ว่าปัจจุบันน่าจะเป็น ฝน 4 แดด 8 มากกว่า

ผู้เชี่ยวชาญธัชชาวิทย์ กล่าวว่า ในช่วงหลังมานี้ ฝนภาคใต้มักจะตกในเดือนกันยายน-ธันวาคม ส่วนเดือนอื่นจะเป็นการตกแบบประปราย นอกนั้นเป็นช่วงแล้งเสียมากกว่า ชาวพื้นเมืองที่ต้องเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมาก็ได้รับผลกระทบ เช่นเดียวกับไม้ผล ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ถ้าหากภาวะแล้งยาวต่อไปถึงเดือนพฤษภาคม คาดว่าไม้ผลในเขตที่ไม่มีน้ำจะได้รับการให้น้ำจะได้รับผลกระทบแน่นอน

ผู้เชี่ยวชาญธัชธาวินท์ อธิบายว่า ราก ลำต้น ใบ มีท่อน้ำเชื่อมต่อกัน รากจะดูดน้ำขึ้นสู่ลำต้นและใบ เมื่อน้ำไม่พอพืชจะเหี่ยวเฉา ใบพืชจะมีปากใบเหมือนประตูเปิด-ปิดน้ำ โดยปกติปากใบจะเปิดและจะมีการคายน้ำออกในรูปของไอน้ำ บริเวณรูเปิดปากใบจะมีท่อน้ำเลี้ยงน้ำที่ต่อกับลำต้นและราก เมื่อน้ำจากเซลล์ใบถูกคายออก เซลล์ใบจะเหี่ยวลง ทำให้เกิดแรงดึงดูดน้ำจากท่อน้ำเลี้ยงน้ำ น้ำจึงเคลื่อนย้ายจากลำต้นเข้าสู่ใบ เมื่อน้ำในลำต้นน้อยลง รากพืชต้องดูดน้ำจากดินเพิ่มขึ้น หมุนเวียนกันไปแบบนี้อย่างมีสมดุล กล่าวคือพืชจะดูดน้ำจากดินเข้าสู่ลำต้นและไปสู่อีกใบ เมื่อกิ่งใบได้รับน้ำจะไม่มีการดูดน้ำขึ้นไปเลี้ยงลำต้น ใบพืชจึงเหี่ยวเฉา

หน้าแล้งต้องจัดการน้ำในดินให้มีความชื้นอย่างไร

ผู้เชี่ยวชาญธัชธาวินท์ ให้คำแนะนำในการจัดการพืชให้มีการคายน้ำน้อย การจัดการธาตุอาหารให้พืชพร้อมรับกับการขาดน้ำและพร้อมรับภาวะแห้งแล้งโดยเฉพาะไม้ผล มีการจัดการดังนี้

1. ป้องกันการระเหยของน้ำในดิน โดยคลุมโคนต้นพืชด้วยเศษพืช ชังข้าว ใช้พลาสติกปลูกพืชได้ตามความเหมาะสม หรือการให้ร่มเงาเพื่อลดแสงแดดที่ส่องลงมายังผิวดิน วิธีการนี้จะช่วยให้สามารถเก็บน้ำในดินไว้ได้นาน และควรผสมผสานกับวิธีการให้น้ำแบบประหยัด เช่น ให้เฉพาะจุดเฉพาะต้น

ต้นไม้ที่ได้รับความเสียหายจากการขาดน้ำ

การคลุมดินโคนต้นพืชด้วยเศษพืช และการให้น้ำเฉพาะจุด

การลดกระแสมะพร้าว

ภาพขยายปากใบ

2. การลดการระเหยน้ำของใบพืช ประการแรก โดยการลดอุณหภูมิ ลดรังสีความร้อนของดวงอาทิตย์ที่ลงสู่พืช เนื่องจากเมื่อใบไม้ได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์ อุณหภูมิใบจะสูงขึ้น ใบจะคายน้ำมากขึ้นตามไปด้วย โดยอัตราการคายน้ำจะเพิ่มขึ้นสองเท่าในทุก 10 องศาเซลเซียสที่เพิ่มขึ้น แต่ถ้าอุณหภูมิสูงเกิน 30 องศาเซลเซียส ปากใบจะปิด ขณะเดียวกันถ้าอุณหภูมิต่ำมากปากใบก็จะปิดเช่นกัน

ประการที่สอง ต้องรักษาความชื้นรอบ ๆ ต้นพืชไม่ให้แตกต่างกับความชื้นของใบพืช เพราะเมื่ออากาศร้อน ต้นพืชแห้งหรือในช่วงที่อากาศมีความชื้นน้อย จะทำให้การคายน้ำเกิดได้มากและรวดเร็ว

ประการที่สาม หาวิธีการที่จะลดกระแสมะพร้าวใบ เพราะเมื่อใบโดนลมจะทำให้ไอน้ำที่ผิวใบระเหยออก การคายน้ำสูงขึ้น และหากลมพัดแรงมาก ปากใบจะปิด อัตราการคายน้ำจะลดลง

การคลุมดินโคนต้นพืชด้วยเศษพืช

ผู้เชี่ยวชาญธธาวินท์ ยังอธิบายอีกด้วว่า การจัดการพืชให้พร้อมรับภัยแล้งอีกวิธีหนึ่งคือการบำรุงพืชให้มีรากสมบูรณ์ คือรากลึกและแผ่ขยาย เพื่อให้รากมีความสามารถในการดูดน้ำได้มากขึ้น ซึ่งจะต้องดูแลทั้งพืชและจัดการดินให้ร่วนซุย ตลอดจนการเลือกพันธุ์พืชที่ทนทานต่อสภาพแห้งแล้ง ใช้น้ำน้อย หรือจัดรูปแบบการปลูกที่เหมาะสม เช่น ปลูกผักแบบมีหลังคา ใช้สแลนพรางแสง

การใส่ปุ๋ยชีวภาพ เช่น พีจีพีอาร์ของกรมวิชาการเกษตร จะช่วยให้พืชเพิ่มความทนทานต่อสภาพแห้งแล้งได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากแบคทีเรียจะทำให้พืชมีรากที่สมบูรณ์ ทำให้เกิดฮอร์โมนที่ช่วยให้พืชทนแล้ง รวมถึงการเสริมธาตุอาหารโปแตสเซียม ซิลิกอน อ็อกซิน จิบเบอเรลลิน ไซโตไคมินและกรดแอบไซซิก จะทำให้พืชทนแล้งได้มากขึ้นเช่นกัน

การจัดการรับมือภัยแล้งที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น เป็นการอธิบายหลักการพื้นฐานทางสรีระวิทยาของพืชที่เกษตรกรสามารถนำหลักการนี้ไปประยุกต์วิธีการที่เหมาะสม ซึ่งต้อง**รู้เขารู้เรา รู้จักดิน รู้จักพืชว่าต้องการอะไร ใบพืชต้องการอะไร** เป็นเรื่องไม่ยาก แต่ละเอียดอ่อนที่เกษตรกรควร**รู้** จะได้ไม่สูญเสียพืชที่เราตั้งใจปลูกเพื่อคอยผลผลิต ต่อให้เป็นฝน 4 แดด 8 ก็ไม่ต้องกลัว

สนใจรายละเอียดสอบถามและปรึกษาได้ที่
สำนักวิจัยพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จังหวัดสงขลา กรมวิชาการเกษตร
โทร 0 7444 5905

เกษตรกร GAP ตัดต้นแห่งชาติ

สุวิภา คำแหง

ในขณะที่เรายังต้องเผชิญกับสถานการณ์ไวรัส COVID-19 ซึ่งกำลังระบาดและยังไม่มีที่ท่าว่าจะสงบลง เข้าสู่สภาวะปกติได้เมื่อใดนั้น เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียด หรืออาจเป็นการจุดประกายในการเปลี่ยนอาชีพ ให้กับใครหลาย ๆ คนที่ได้รับผลกระทบหลังจากสถานการณ์ครั้งนี้ได้ผ่านพ้นไป จดหมายข่าวผลิใบฯ ฉบับนี้ พี่ชัยยน จะขอนำผู้อ่านเข้าสู่เรื่องเล่าของเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ซึ่งฉบับที่แล้วได้กล่าวถึง สาขาเกษตรอินทรีย์ไปแล้ว ฉบับนี้พี่ชัยยนจะบอกกล่าวถึงอีกหนึ่งสาขา คือ สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช โดยจากนี้ไป พี่ชัยยน ขอนำทุกท่านไปทำความรู้จักกับคุณสมชาย เจริญสุข เจ้าของสวนชมพู่กับจันท์ เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขา การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ประจำปี 2563

ประวัติเกษตรกร

นายสมชาย เจริญสุข ปัจจุบันอายุ 53 ปี อยู่บ้านเลขที่ 36/1 ตำบลดอนคา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จบการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้ก่อตั้งสวนชมพู่ทับทิมจันทร์ในนาม “ชมพู่สวนเจริญสุข” บนพื้นที่ทั้งหมด 15 ไร่ ซึ่งเป็นทั้งสถานที่ ประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัยด้วยเช่นกัน สวนชมพู่แห่งนี้เกิดมาจากความมุ่งมั่นตั้งใจของคุณสมชาย เจริญสุข เกษตรกรเจ้าของสวนที่ต้องการจะผลิตชมพู่ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานภายใต้แนวคิด “พัฒนาและแบ่งปันความรู้”

คุณสมชาย เล่าว่า ก่อนที่จะมายึดอาชีพเป็นเกษตรกรทำสวนชมพู่ ชีวิตผ่านการเปลี่ยนอาชีพมาหลายต่อหลายครั้ง ซึ่งเดิมครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกรปลูกพืชผักและผลไม้โดยทั่วไป ช่วงเวลาที่ไม่มีปัญหา ก็สามารถขายผลผลิตได้ราคาดีส่งผลให้มีรายได้ดีไปด้วย แต่บางช่วงเวลาที่ประสบปัญหาหาค่าผลผลิตตกต่ำ

ก็สามารถทำให้ขาดทุนได้เช่นกัน ปัญหาเหล่านี้เป็นเหตุผลที่ทำให้คุณสมชาย ตัดสินใจอย่างง่ายดายที่จะละทิ้งอาชีพเกษตรกร เพื่อไปหาเส้นทางประกอบอาชีพใหม่ ๆ ทั้งการเป็นตัวแทนขายประกันชีวิต เป็นพ่อค้าขายเสื้อผ้า ถึงแม้อาชีพเหล่านี้จะทำให้ตนเองมีรายได้ดี แต่เมื่อประเทศอยู่ในสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างแยะ อาชีพที่ทำอยู่กลับกลายเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง อาจเนื่องจากในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ ผู้คนส่วนใหญ่ต้องคำนึงถึงเรื่องปากท้องมากกว่าการซื้อประกันชีวิต การหาซื้อเสื้อผ้าชุดใหม่ และนั่นก็เป็นสาเหตุที่ทำให้คุณสมชาย ต้องตัดสินใจใหม่อีกครั้ง

ในปี พ.ศ. 2538 คุณสมชาย เริ่มหันกลับมามองอาชีพเกษตรกรซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของครอบครัว เรียกได้ว่าน้อยคนนักที่ลูกเกษตรกรอย่างคุณสมชาย เมื่อได้ลองเปลี่ยนอาชีพไปทำอย่างอื่นที่ไม่ต้องตากแดดตากฝน แล้วทั้งความสบายเหล่านั้น หวนกลับมายึดอาชีพเกษตรกรอีกครั้ง คุณสมชาย เริ่มต้นจากการเช่าพื้นที่จำนวน 15 ไร่ และตัดสินใจปลูกมะนาว เพราะคิดว่าเป็นพืชที่ปลูกและดูแลรักษาง่ายน่าจะทำได้เป็นอย่างดี เมื่อเวลาผ่านไปทุกอย่างก็ไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด ช่วงเวลานั้นมะนาวราคาตกต่ำอย่างมาก ในขณะที่ต้นทุนการผลิตกลับสวนทางกันอย่างสิ้นเชิง ทำให้โครงการทำสวนมะนาวถูกพับเก็บไว้อย่างถาวร แต่ด้วยหัวใจที่ยังรักในอาชีพเกษตรกร จึงพยายามมองหาพืชชนิดใหม่เข้ามาปลูกทดแทนและในขณะนั้น “ชมพู่พันธุ์ทับทิมจันทร์” กำลังมีชื่อเสียงโด่งดังเพราะเป็นชมพู่สายพันธุ์ใหม่ มีลักษณะโดดเด่นคือผิวสีแดงสด เนื้อแน่น รสชาติอร่อย ผิวผลค่อนข้างหนาและเป็นที่ยอมรับของตลาด แต่ยังไม่นิยมปลูกมากนัก จึงทำให้มีราคาค่อนข้างสูง จุดแข็งนี้เองที่คุณสมชาย มองเห็นช่องทางและโอกาสในการทำอาชีพเกษตรกรอีกครั้ง

การเป็นเกษตรกรสวนชมพู่เริ่มต้นจากชมพู่ทับทิมจันทร์ จำนวน 200 ต้น เพื่อทดลองปลูกในพื้นที่ 5 ไร่ แทนการปลูกมะนาวที่มีอยู่เดิม จากนั้นชมพู่ได้ถูกขยายพื้นที่ปลูกเรื่อยมาจนเต็มพื้นที่ 15 ไร่ ในปัจจุบัน

การบริหารและการจัดการสวนตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช

คุณสมชาย เริ่มขอการรับรอง GAP พืช ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 โดยปฏิบัติและคงไว้ซึ่งระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืชอย่างต่อเนื่อง เป็นต้นแบบและถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นนำไปปฏิบัติจนเกิดความภาคภูมิใจในอาชีพเป็นอย่างยิ่ง สวนเจริญสุขมีการบริหารจัดการที่ดีตั้งแต่การเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสม การวางแผนการผลิต การบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ การจัดการด้านแรงงาน ด้านการตลาด คุณสมชายกล่าวว่า “ผลผลิตพรีเมียม ต้องมาจากการจัดการสวนที่เป็นระบบ”

● ลักษณะพื้นที่

- สวนเจริญสุขมีลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ราบยกร่อง ดินเป็นดินเหนียว พื้นที่โดยรอบไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารเคมีอันตราย จุลินทรีย์ก่อโรค และโลหะหนัก มีการทำผังแปลงและรหัสแปลงปลูกเพื่อให้ง่ายต่อการจัดการ มีการปรับปรุงบำรุงดินอย่างเหมาะสมโดยใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยคอก เช่น มูลค่างควา ทำให้โครงสร้างดินร่วนซุย ระบบรากทำงานได้ดี ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพที่ดีอย่างสม่ำเสมอ

● แหล่งน้ำ

- ที่ใช้ในกระบวนการผลิต มาจากน้ำซับ ให้น้ำโดยใช้เรือ โดยให้น้ำบริเวณโคนต้น สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ

● การใช้สารเคมีทางการเกษตร

- ใช้อย่างถูกต้องตามคำแนะนำบนฉลาก และขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร มีสถานที่เก็บสารเคมีอย่างมิดชิด และแยกเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน

● การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร

- มีสถานที่เก็บเครื่องมืออุปกรณ์เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการหยิบใช้งาน มีการทำความสะอาด และตรวจสอบซ่อมแซมก่อนและหลังการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

● การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต

- ในช่วงบำรุงต้น ใส่ปุ๋ยคอกบริเวณรอบทรงต้น อัตรา 2 กิโลกรัม/ต้น ร่วมกับใช้ปุ๋ยสูตร 18-4-0 อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่ สลับกับการให้ปุ๋ยสูตร 8-24-24 อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่ สำหรับระยะกระตุ้นตาดอก ใช้ปุ๋ยสูตร 13-13-21 ควบคู่กับสูตร 0-0-60 อัตรา 50 กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความหวาน

● การจัดการโรคและแมลง

- ฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราไปพร้อมกับการให้ปุ๋ยทางใบ หากพบโรคพืช เช่น โรคแอนแทรคโนส ซึ่งพบในช่วงการผลิตชมพู่นอกฤดู จะป้องกันกำจัดโดยการให้ สารเคมีแมนโคเซบร่วมกับการตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มให้โปร่ง กำจัดส่วนของพืชที่มีโรคและแมลงทำลาย โดยการขนย้ายไปทำลายนอกแปลง เพื่อลดการสะสมของโรคและแมลง หากพบปัญหาแมลงวันผลไม้ ใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานตามระบบ IPM ของกรมวิชาการเกษตร

● การตัดแต่งกิ่ง

- โดยตัดแต่งกิ่งครั้งแรกเมื่อต้นอายุ 7-8 ปี เนื่องจากทรงพุ่มที่แน่นทึบทำให้ทำงานยาก โดยตัดแต่งกิ่งบริเวณโคนต้น ให้กิ่งแรกมีความสูงจากพื้นดินประมาณ 1-1.5 เมตร และตัดแต่งกิ่งด้านบนให้มีความสูงไม่เกิน 2-2.5 เมตร ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการตัดแต่งกิ่งคือปลายฝนต้นหนาว ระหว่างนั้นก็ตัดแต่งกิ่งที่แตกออกใหม่อย่างต่อเนื่อง จากนั้นใช้ไม้ไผ่ค้ำยันเพื่อป้องกันกิ่งฉีกขาด

● การห่อผล

- เริ่มห่อผลภายในเวลา 14 วัน หลังไหมดอกร่วงโดยใช้ถุง High Density Polyethylene (HDPE) ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ก่อนห่อผล ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา และแมลงศัตรูพืชที่ติดอยู่กับผล สำหรับเทคนิคทำให้ผลชมพู่สวยคือ การห่อแบบไขว้กัน 4 ผล เต็ดลูกตรงกลางทิ้งทำให้ผลมีขนาดใหญ่สม่ำเสมอ เว้นระยะห่างต่อช่อประมาณหนึ่งไม้บรรทัด จำกัดช่อดอกโดยการเด็ดทิ้งให้มีประมาณ 150 ช่อต่อต้น

● การเก็บเกี่ยว

- เก็บเกี่ยวเมื่อชมพู่มีอายุประมาณ 90 วัน (หลังออกดอก) โดยการตัดผลผลิตทั้งช่อ และจะไม่เปิดปากถุงที่ห่อผลผลิตจนกว่าจะถึงโรงคัดบรรจุ เพื่อป้องกันแมลงวันผลไม้ติดมากับผลผลิต จากนั้นเก็บใส่ภาชนะบรรจุที่สะอาด และนำไปคัดบรรจุต่อไป

● การบันทึกและการควบคุมเอกสาร

- มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างละเอียดทุกขั้นตอนทำให้สามารถทวนสอบข้อมูลการผลิตได้

● การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- จะคำนึงถึงระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยการใช้สารเคมีในอัตราที่เหมาะสมและจำเป็นเท่านั้น

● การจัดการสุขลักษณะภายในสวน

- มีการดูแลรักษาพื้นที่ปลูกอย่างสม่ำเสมอ ไม่เผาทำลายเศษซากพืชในแปลง ไม่ปล่อยของเสีย เช่น น้ำทิ้ง น้ำล้างผลผลิต และสารเคมีลงสู่ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับน้ำเสียที่เกิดจากครีวเรือนมีการจัดการที่เหมาะสม ปนเปื้อนลงสู่พื้นที่ปลูก และสิ่งแวดล้อม

● การบริหารจัดการด้านแรงงาน

- ใช้แรงงานในครอบครัวเป็นหลัก และจ้างแรงงานเพิ่มในฤดูกาลเก็บเกี่ยว

● จัดการด้านการตลาด

- สวนชมพู่เจริญสุข วางแผนการผลิตชมพู่ออกสู่ตลาด จำนวน 2 รุ่น คือในฤดู (กุมภาพันธ์-มีนาคม) และนอกฤดู (กรกฎาคม-สิงหาคม)

● การจำหน่ายผลผลิต

- มีตลาดรองรับทั้งตลาดในและต่างประเทศ โดยตลาดต่างประเทศจะมีรถของบริษัทมารับผลผลิตที่สวน ส่วนตลาดในประเทศส่งขายให้กับ Tops Supermarket และจำหน่ายออนไลน์ คุณสมชายกล่าวว่า “ผมมองว่าการขายของออนไลน์เหมาะกับสังคมยุคสมัยนี้ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเร่งรีบ โดยที่ผู้ซื้อไม่ต้องออกไปช้อปปิ้ง ก็สามารถได้รับประทานชมพู่สด ๆ จากสวน การใช้เทคโนโลยี เช่น สื่อโซเชียลมีเดียให้เป็นประโยชน์ นอกจากจะช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดแล้วยังเป็นอีกช่องทางในการประชาสัมพันธ์ทำให้สวนชมพู่เจริญสุข เป็นที่รู้จักมากขึ้นอีกด้วย” ถือได้ว่าเป็นเกษตรกรที่มีความคิดก้าวไกล มีแนวคิดในการป้องกันและรองรับปัญหาในอนาคตได้อย่างตรงจุดและทันสมัย ตอบรับรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบันที่กำลังจะปรับเปลี่ยนเป็นการใช้ชีวิตตามแบบฉบับวิถี New normal

การขยายผล

ปัจจุบัน สวนเจริญสุขเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายโดยการเผยแพร่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น วารสารเกษตร รายการโทรทัศน์ ช่อง work point ช่อง Thai Pbs รายการหอมแผ่นดิน (สวนของความเพียร) รายการเกษตรสร้างชาติ รายการก้าวไกลกับกรมวิชาการเกษตร ทำให้เป็นที่ยอมรับนับถือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำกลุ่มผู้นำชุมชน เช่น เป็นประธานตลาดเกษตรกรจังหวัดราชบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิสภาเกษตรจังหวัดราชบุรี (ด้านพืชสวน) เป็นคณะกรรมการของกลุ่มดอนเอ็ดดอนคา เป็นที่ปรึกษาผู้ปลูกมะนาวบ้านแพ้ว ดำเนินสะดวก รวมถึงเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ตามคำรับเชิญ

สวนเจริญสุขแห่งนี้ถูกสร้างขึ้นมากด้วยความรักและความเอาใจใส่ของคุณสมชาย ปัจจุบันกลายเป็นทั้งห้องปฏิบัติการให้กับนิสิตและอาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ขอพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำงานวิจัยจนสามารถผลิตนิสิตที่มีคุณภาพและงานวิจัยที่มีคุณค่าซึ่งจะเป็นองค์ความรู้พื้นฐานของประเทศชาติในอนาคต เป็นห้องเรียนเสมือนจริงของเกษตรกรและบุคคลผู้ที่สนใจทั้งในและต่างประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาเรียนรู้การผลิตชมพู่ทับทิมจันทร์มีคุณภาพเพื่อส่งออกตามระบบ GAP พืชผสมผสานกับระบบ IPM ของกรมวิชาการเกษตร ทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้กับนักท่องเที่ยวที่เป็นสาย Eco-tourism รวมถึงเป็นห้องประชุมในการพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้คนที่มีความสนใจและจุดมุ่งหมายเดียวกัน

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

จากประสบการณ์การทำสวนชมพู่ที่สั่งสมมายาวนานกว่า 20 ปี การคิดพัฒนารูปแบบการผลิตให้เหมาะสม ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะผลิตชมพู่ให้มีรสชาติอร่อย มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ส่งผลให้ชมพู่จากสวนเจริญสุข เป็นสินค้าคุณภาพอยู่ในระดับพรีเมียม ผลิตเป็นที่เชื่อมั่น เป็นที่ยอมรับของลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ และผลงานของสวนเป็นที่ประจักษ์มากมาย เช่น

- ได้รับการรับรอง GAP จากกรมวิชาการเกษตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน
- ได้รับการขึ้นทะเบียนสวนชมพู่ที่ได้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมแมลงวันผลไม้ (GAP plus) ที่ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน

- ได้รับคัดเลือกเป็นสินค้าคุณภาพของจังหวัดราชบุรี
- ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดผลผลิต ในงานต่าง ๆ
- ได้รับคัดเลือกเป็นหนึ่งในเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดราชบุรี
- เป็นแปลงต้นแบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานเพื่อการส่งออกชมพู่ทับทิมจันทร์
- ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ประจำปี 2563 ซึ่งเป็นรางวัลล่าสุดที่ได้รับ

ผู้เขียนยอมรับว่านับถือในหัวใจที่เด็ดเดี่ยวและความมุ่งมั่นของคุณสมชาย เป็นอย่างมาก จากเรื่องเล่าเหตุการณ์ในอดีต ที่สวนเจริญสุขประสบกับปัญหาแมลงวันผลไม้อย่างหนักจนไม่สามารถส่งออกชมพู่ได้ ทำให้สวนชมพู่อื่น ๆ ที่รู้จักมักคุ้นพากันถอยหนีปัญหา และพร้อมยกธงขาวยอมแพ้ให้กับแมลงวันผลไม้ตัวเล็ก ๆ และยกต้นชมพู่ที่ปลูกมานานนับสิบปีให้เป็นสมบัติของแมลงวันทองโดยการโค่นทิ้งและเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่น แต่สวนเจริญสุขสามารถผ่านพ้นปัญหาเหล่านั้นมาได้โดยการใช้สติและหัวใจในการแก้ปัญหาตั้งคำถามของคุณสมชายที่ว่า “ทำเกษตร จำเป็นต้องศึกษาพืชให้ชดก่อนทำ ต้องรู้ว่าพืชแต่ละชนิดต้องการอะไร มีนิสัยเป็นอย่างไร เพราะหากรู้ชัด เมื่อปัญหาเกิดการแก้ไขก็จะตรงจุด เพียงแค่นี้โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จก็มีมากขึ้น” ผู้เขียนเชื่อว่าหากท่านมีโอกาสได้ชิมชมพู่สวนเจริญสุข ท่านจะสัมผัสและรับรู้ความรักความเอาใจใส่ในการผลิตชมพู่ของคุณสมชาย ผ่านความอร่อยได้อย่างแน่นอน

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ยังคงติดตามมาจนถึงฉบับนี้ ขอให้ทุกท่านรักษาสุขภาพให้แข็งแรงและปลอดภัย ห่างไกลจาก COVID-19 ขอเป็นกำลังใจให้กับทุกท่านในการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตให้เข้ากับวิถี New normal หากมีโอกาสผู้เขียนหวังว่าจะได้กลับมาเขียนเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ที่ได้พบเจอมา ให้ผู้อ่านได้รับรู้รับทราบกันในโอกาสต่อ ๆ ไป ผู้เขียนขอใช้พื้นที่จดหมายข่าวผลิใบๆ ฉบับนี้กล่าวคำอำลาทุกท่าน สวัสดิ์

ขอขอบคุณข้อมูล/ภาพ
นางสาวอติธรมณี สิงห์สุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
Facebook : ชมพู่สวนเจริญสุข

“ฉีกชอว” ตอนที่แล้วได้นำท่านผู้อ่านไปรับทราบภาพรวมของสถานการณ์การผลิตทุเรียนของไทยในฤดูกาลผลิต ปี 2563 ตัดค้างกันไว้ว่าจะนำกฎกติกาในการส่งออกทุเรียนไทยไปจีนมาทำความเข้าใจเพิ่มเติมในฉบับนี้ การควบคุมคุณภาพ มาตรฐานของทุเรียนไทยเป็นอย่างไรติดตามกันต่อในฉบับหอมกลิ่นทุเรียนแบบต่อเนื่อง

ทุเรียนไทยไปจีน

ตอนที่ 2

กฎ-กติกา

หากจะนับย้อนไปในอดีต การค้าระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งสองฝ่ายเป็นหลัก จนกระทั่งเกิดองค์การการค้าโลก หรือ WTO ขึ้นมา ได้มีการนำความตกลงด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS Agreement) เข้ามาเป็นเงื่อนไขของการค้าระหว่างประเทศ และความตกลงดังกล่าวฯ อ้างอิงมาตรฐานสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชจากองค์การมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็น Codex OIE หรือ IPPC โดยในส่วนของพืชอ้างอิงตามอนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ หรือ IPPC (International Plant Protection Convention)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ และได้ปรับปรุงพัฒนากฎหมายออกมารองรับการปฏิบัติตามข้อผูกพันในอนุสัญญาฯ กฎหมายฉบับดังกล่าว คือ พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ.2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีด่านตรวจพืชกระจายอยู่ทั่วประเทศรวม 48 แห่ง เป็นกลไกในการควบคุมการนำเข้าส่งออกพืชและผลผลิตพืชตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

สำหรับการนำเข้า-ส่งออกผลไม้จากไทยไปจีน หรือจากจีนมาไทย ได้พัฒนาความร่วมมือกันมาตั้งแต่ จีนเริ่มเปิดประเทศและขยายการส่งออกมายังไทย ใน ยุคที่งานกักกันพืชของจีนเริ่มต้นพัฒนา น่าจะไม่เกิน 15 ปีที่ผ่านมา จนกระทั่งยุคปัจจุบันที่งานกักกันและ งานศุลกากรของจีน รวมเป็นหน่วยงานเดียวที่เรียกว่า สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of China Customs- GACC) ก้าวหน้าไปกว่าหน่วยงานในประเทศไทยของเรา

เริ่มต้นครั้งแรกของความร่วมมือดังกล่าวผ่านทาง พิธีสารระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับกระทรวง ควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐ ประชาชนจีน (ชื่อเดิม) ว่าด้วยข้อกำหนดด้านกักกันโรค และตรวจสอบสินค้าผลไม้ที่ส่งออกจากไทยไปสาธารณรัฐ ประชาชนจีน (ทางเรือ/ทางอากาศ) เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2547 ซึ่งเป็นพิธีสารฉบับแรกที่เห็นชอบร่วมกัน ทำให้เกิด การแลกเปลี่ยนการนำเข้า-ส่งออกผักและผลไม้ระหว่าง ประเทศทั้งสอง ก่อนที่จะพัฒนามาสู่พิธีสารว่าด้วยข้อ กำหนดด้านการกักกันโรคและตรวจสอบ สำหรับผลไม้ไทย ที่ส่งออกผ่านประเทศที่สามเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักร ไทย กับกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรค แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2552 และพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านการกักกันโรคและตรวจ- สอบสำหรับผลไม้ไทยที่ส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศ ที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักร ไทย กับกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรค แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2554 หลังจากที่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางบกขยายตัวจน สามารถขนส่งสินค้าระหว่างกันได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และมีการพัฒนาความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด จนสามารถลงนามในพิธีสารได้

สำหรับการขนส่งผลไม้สดจากไทยไปจีน วิธีการขนส่งทางบกเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมจากผู้ส่งออกไทย เพราะมีระยะเวลาสั้นกว่าทางเรือ ทำให้ผลไม้มีคุณภาพและความสดยาวนาน สามารถกระจายไปยังตลาดตามมณฑลต่าง ๆ ของจีนได้อย่างรวดเร็ว โดยจีนกำหนดว่าประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดกับจีน หากประสงค์จะขนส่งผลไม้ผ่านเส้นทางทางบกจะต้องจัดทำความตกลงในรูปแบบพิธีสารซึ่งไทยและจีนมีพิธีสารว่าด้วยการขนส่งผลไม้สดจากไทยไปจีนผ่านประเทศที่สาม โดยนำเข้าได้เพียงสองด้านทางตอนใต้ของจีน ได้แก่ ด้านโม่หนาน มณฑลยูนนาน และด้านโฮ่ยอู้กว่าน เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงเท่านั้น ก่อนที่จะมีความพยายามในการขยายเส้นทางขนส่งให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

กฎ-กติกาเริ่มต้นของการส่งออกทุเรียนไปจีน ผู้ส่งออกต้องจดทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรว่าเป็นผู้ส่งออกผลทุเรียนสด เป็นทุเรียนที่มาจากโรงคัดบรรจุที่ได้รับการจดทะเบียนรับรองจากกรมวิชาการเกษตรผ่านมาตรฐาน GMP และมาจากสวนที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตรเช่นกัน ทั้งในระบบ GAP หรือ ThaiGAP โดยทั้งหมดนี้กรมวิชาการเกษตรต้องแจ้งไปยัง GACC เพื่อประกาศแจ้งใน website ของ GACC รวมถึงต้องจัดทำป้ายหรือฉลากบนภาชนะบรรจุเป็นภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย ชนิดของผลไม้ หมายเลขทะเบียนสวน หมายเลขโรงคัดบรรจุ วันบรรจุ และระบุข้อความ “Export to China” จัดทำสติ๊กเกอร์ติดขั้วผลทุเรียน มีใบรับรองสุขอนามัยพืช ระบุข้อความ “This fruit is in compliance with the Protocol on Inspection and Quarantine Conditions of Tropical Fruits to be exported from Thailand to China” และระบุหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ในช่อง additional declaration

นอกจากนี้ ตามประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผลไม้ที่ส่งออกผ่านประเทศที่สาม เข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ.2552 (เส้นทาง R9) ซึ่งเป็นการส่งออกทุเรียนทางรถยนต์ โดยออกจากประเทศไทยที่จังหวัดมุกดาหาร (ด่านตรวจพืชมุกดาหาร) – สะห้วยนะเขต–แดนสะห้วย–ลาวบ่าว–ฮาดิน–เถื่อนฮวา-ฮานอย-หลั่งเซิน-โฮ่ยอู้กว่าน ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการส่งออกทุเรียนภายใต้พิธีสารฯ แต่ข้อความในป้ายหรือฉลากบนภาชนะบรรจุ เปลี่ยนจาก “Export to China” เป็น “Export to the People’s Republic of China” และข้อความในใบรับรองสุขอนามัยพืช ระบุเป็น “This fruit is in compliance with the protocol on Inspection and Quarantine Condition of Tropical Fruits to be exported from Thailand to China and the Protocol on the Inspection and Quarantine Requirements for Exportation and Importation of Fruits between Thailand and China through Territories of the Third Country” โดยต้องระบุหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ หมายเลขตราผนึกในช่อง additional declaration ใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการขนส่งทางบกมีอายุ 7 วัน และตู้คอนเทนเนอร์ดังกล่าวจะต้องปิดผนึกด้วยตราผนึกของกรมวิชาการเกษตรที่มีหมายเลขกำกับ เช่นเดียวกับประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการนำเข้าและส่งออกผลไม้ระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พ.ศ. 2554 ที่เป็นการส่งออกไปยังด้านโม่หนาน โดยผ่านเส้นทางเชียงของ-ห้วยทราย (สปป.ลาว) -บ่อเต็น (สปป.ลาว) -โม่หนาน

ตราผนึกตู้คอนเทนเนอร์

เมื่อนายตรวจพืชได้รับคำขอ จะเข้าไปตรวจสอบทุเรียนที่จะส่งออก โดยตรวจสอบตามเงื่อนไขการส่งออก ตั้งแต่หมายเลขทะเบียนผู้ส่งออก โรงคัดบรรจุ หมายเลขสวน ตรวจสอบปริมาณการส่งออกตามคำขอ ตรวจสอบแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ ได้แก่ **หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน (Durian seed bore)** **หนอนเจาะผลทุเรียน (Durian fruit bore)** **เพลี้ยแป้ง (Mealy bug)** **เพลี้ยไฟ (Thrips)** และ **ราดำ (Sooty mold)** ตรวจสอบฉลาก การบรรจุ ลมกลอง เมื่อปริมาณและคุณภาพของทุเรียนที่ส่งออก เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด และบรรจุลงในตู้คอนเทนเนอร์ เรียบร้อย ผู้ดังกล่าวจะถูกปิดด้วยตราผนึกของกรมวิชาการเกษตรตามแบบที่กำหนดในพิธีสาร นายตรวจพืช จึงจะจัดทำรายงานแจ้งผลการตรวจให้กับโรงคัดบรรจุ เพื่อส่งให้ด่านตรวจพืชที่ผู้ส่งออกยื่นคำขอไว้เพื่อประกอบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชต่อไป ซึ่งตราผนึกดังกล่าวต้องไม่ถูกทำลาย และเมื่อตู้คอนเทนเนอร์ เดินทางไปถึงด่านตรวจพืชดังกล่าว ผู้ส่งออกจะนำรายงานแจ้งผลการตรวจมาให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะออกใบรับรองสุขอนามัยพืชให้ประกอบการส่งออกต่อไป ซึ่งตามข้อตกลงในพิธีสารฯ ด่านตรวจพืชต้องแจ้งข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชไปยังด่านของจีน เพื่อทวนสอบความถูกต้องต่อไป

การปฏิบัติงานของนายตรวจพืช สำหรับการตรวจทุเรียนผลสดส่งออกไปจีน จะเป็นการตรวจ ณ โรงคัดบรรจุ ซึ่งผู้ส่งออก โรงคัดบรรจุ และทุเรียนที่จะส่งออกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด เมื่อผู้ส่งออกประสงค์จะส่งออกทุเรียน ต้องแจ้งขอใบรับรองสุขอนามัยพืช ณ ด่านตรวจพืชที่จะส่งออก จากนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบเอกสารก่อนที่จะแจ้งมายังผู้จัดการเขตพื้นที่ที่มีโรงคัดบรรจุนั้นตั้งอยู่ ซึ่งผู้จัดการเขตพื้นที่คือหัวหน้าด่านตรวจพืชที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรับผิดชอบพื้นที่นั้นในแต่ละฤดูกาลผลิต โดยจะระดมนายตรวจพืชจากทั่วประเทศมาทำหน้าที่ในช่วงที่มีผลผลิตส่งออกเป็นจำนวนมาก ถ้าเป็นทุเรียนภาคตะวันออกจะอยู่ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม ก่อนที่จะย้ายลงไปสู่ทุเรียนใต้ในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม

พิธีสารใหม่

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการขยายตัวของ การขนส่งทางบกระหว่างไทยกับจีนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณหน้าด่าน และส่งผลกระทบต่อคุณภาพของทุเรียนที่ส่งออกไปจำหน่าย เนื่องจากใช้ระยะเวลาในกระบวนการผ่านด่านเป็นเวลานาน จึงมีความจำเป็นในการขยายช่องทางการส่งออกนอกเหนือไปจากสองด่านเดิมของจีนที่ระบุไว้ในพิธีสาร

ด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกงสุล (ฝ่ายการเกษตร) ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว และกรมวิชาการเกษตร จึงได้เริ่มมีการเจรจากันในระดับเจ้าหน้าที่เมื่อเดือนมิถุนายน 2562 เพื่อเพิ่มช่องทางการนำเข้าผลไม้ผ่านเส้นทางทางบกเป็นการกระจายสินค้าให้สามารถเข้าได้หลายช่องทาง ช่วยลดภาระการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในแต่ละด่าน ตลอดจนลดระยะเวลาในการตรวจปล่อยสินค้าของแต่ละด่านลง ทำให้ลดความเสียหายต่อคุณภาพของผลไม้ไทยที่เกิดขึ้นจากการที่ต้องรอตรวจปล่อยเป็นเวลานานได้

ร่างพิธีสารการส่งออกผลไม้ไปจีนโดยทางบกฉบับใหม่ ระบุให้จีนเพิ่มด่านนำเข้าผลไม้จากไทย โดยฝ่ายจีนตอบรับข้อเสนอในร่างพิธีสารดังกล่าว พร้อมแจ้งว่านอกจากด่านตงซิงแล้ว ยังมีด่านรถไฟผิงเสียงที่สามารถใช้ในการขนส่งได้เช่นกัน ดังนั้นฝ่ายไทยจึงได้ผนวกด่านรถไฟผิงเสียงเข้าไปในรายชื่อด่านที่ต้องการให้ฝ่ายจีนเปิดเพิ่มด้วย ซึ่งจากการเดินทางเยือนจีนของ นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2562 ที่ผ่านมา ทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบร่วมกันในหลักการ จากเดิมคาดว่าจะสามารถลงนามได้ในช่วงต้นปี 2563 แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้พิธีลงนามต้องเลื่อนออกไป อีกทั้งจีนได้จำกัดด่านนำเข้าสินค้าระหว่างชายแดนจีนและเวียดนามเพื่อควบคุมการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้สินค้าผลไม้สดของไทยและเวียดนามที่ถูกขนส่งเข้าจีนผ่านด่านเดียวกันทั้งหมด เวียดนามจึงขนสินค้าของเวียดนามก่อน ทำให้ผลไม้ไทยต้องรอคิวที่ด่านเป็นเวลานานกว่าปกติ จนกระทบต่อคุณภาพของผลผลิต

อย่างไรก็ตาม ด้วยความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างไทยและจีน ถึงแม้ว่าร่างพิธีสารดังกล่าวยังไม่มี การลงนามอย่างเป็นทางการ แต่ด้วยสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งเป็นช่วงฤดูการส่งออกผลไม้และปัญหาของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ฝ่ายจีนอนุญาตให้ไทยสามารถส่งออกผ่านด่านตามร่างพิธีสารใหม่ได้ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2563 เป็นต้นไป ประกอบด้วย ด่านโหย่ว อี้กว่าน ด่านโม่ห่าน ด่านผิงเสียงและด่านรถไฟผิงเสียง ในขณะที่จุดนำเข้าและส่งออกของไทยผ่านประเทศที่สาม ประกอบด้วย ด่านเชียงของ ด่านมุกดาหาร ด่านนครพนม ด่านบ้านฝักกาดและด่านบึงกาฬ นับว่าเป็นการขยายช่องทางการขนส่งทางบกระหว่างกันครั้งสำคัญทางประวัติศาสตร์การค้าของทั้งสองประเทศ

สำหรับด้านตงซึ่งได้รับการพัฒนาและยกระดับให้สามารถนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศได้ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อมรองรับการตรวจสอบผลไม้ที่จะนำเข้า โดยจีนได้จัดเตรียมพื้นที่สำหรับรองรับรถบรรทุกขนาดใหญ่ได้ถึง 2,000 คันต่อวัน รวมทั้งนำระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ เพื่อให้การตรวจปล่อยสินค้าได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยข้อมูลล่าสุดได้รับทราบว่ารระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ส่วนใหญ่เสร็จสมบูรณ์พร้อมรองรับการขนส่งแล้ว

ร่างพิธีสารฉบับใหม่ เป็นพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามระหว่างทั้งสองประเทศ **ครอบคลุมผลไม้ 22 ชนิด** ที่จีนอนุญาตให้นำเข้าจากไทย ได้แก่ **มะขาม น้อยหน่า มะละกอ มะเฟือง ฝรั่ง เงาะ ชมพู ขนุน ลองกอง สับปะรด ละมุด กล้วย เสาวรส มะพร้าว ลำไย ทูเรียน มะม่วง ลิ้นจี่ มังคุด ส้ม ส้มเขียว และส้มโอ** ส่วนผลไม้ที่ไทยอนุญาตให้นำเข้าจากจีน รวม 24 ชนิด ได้แก่ **กีวี มะละกอ พืชวงศ์ Cucurbitaceae พลับ สตรอว์เบอร์รี พืชสกุล Hylocereus ลิ้นจี่ มะม่วง เรดพิทايا เยลโลพิทايا อะโวคาโด ทับทิม แอปริคอต เชอร์รี่ พลัม ท้อ เนคทารีน ฝรั่ง ราสเบอร์รี่ พืชตระกูลส้ม (ส้มโอ ส้มแทงเจอร์น เลมอน และ Citrus sinensis) แอปเปิล สาลี่/แพร์ องุ่น และพุทรา** โดยชนิดของพืชที่อนุญาตให้นำเข้าและส่งออกของทั้งสองประเทศยังไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

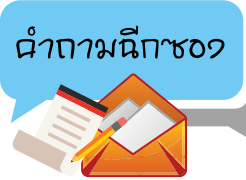

ตลาดหลักของทุเรียนไทยยังคงเป็นตลาดจีน มีหลายฝ่ายคาดการณ์ว่าจากกระแสทุเรียนพีเวอร์ ที่ทำให้พื้นที่ปลูกทุเรียนขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็วในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา และยังไม่มีการคาดการณ์ว่าจะหยุด ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า ทุเรียนชุดที่ปลูกใหม่จะเริ่มทยอยให้ผลผลิต การบริหารจัดการผลผลิต ทั้งการส่งออกหรือแม้แต่การจัดการการตลาดภายในประเทศจะเป็นอย่างไร ยังคงเป็นปัญหาท้าทายให้ผู้เกี่ยวข้องได้ขบคิด ผู้บริโภคเช่นจีนคงไม่ต้องการผลผลิตที่ด้อยคุณภาพ ไม่ได้มาตรฐานเป็นแน่ การควบคุมคุณภาพและมาตรฐานทุเรียนไทยจะทำเช่นไร ในสถานการณ์ที่มีข้อจำกัดหลาย ๆ ด้าน ความซับซ้อนของระบบการค้าทุเรียนที่มีผู้เข้ามาเล่นในเกมนี้เป็นจำนวนมาก ตั้งแต่เกษตรกร พ่อค้าคนกลาง โรงคัดบรรจุ ผู้ส่งออก ตลอดจนพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่นายตรวจพืชกับสภาพการปฏิบัติงานหามรุ่งหามค่ำตามสภาพของการส่งออก บางทีอาจต้องคิดกันให้รอบด้านและฝังความคิดความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองให้แจ่มชัดไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตเช่นเกษตรกร เรื่อยมาถึงพ่อค้าคนกลาง โรงคัดบรรจุ ผู้ขนส่ง และผู้ส่งออก เพื่อรักษามาตรฐานคุณภาพทุเรียนไทยให้ยังเป็นที่ต้องการของตลาด เริ่มวันนี้ได้ที่ตัวเรา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อย่าให้ต้องมึนงงกฏกติกาใดมาบังคับ เพื่อให้ทุเรียนไทยยังคงตำแหน่งเป็นราชาผลไม้ได้อย่างยั่งยืน

**(ขอบคุณ : สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ - ข้อมูล)**

พบกับใหม่ฉบับหน้า
สวัสดี...อีกคน

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลีบุฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail ang.moac@gmail.com

แนวทางการบริหารจัดการ พาราควอตและคลอรีไพริฟอส

เมื่อประกาศเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 (วอ.4) มีผลบังคับใช้ 1 มิถุนายน 2563

ห้าม ผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง

ฆ่าฟันพิษ จำกัดไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อประกาศเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4

ใบทะเบียน ใบอนุญาตผลิต และใบอนุญาตครอบครอง ซึ่งเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 จะสิ้นสุดทันที

ผู้ที่มีพาราควอตและคลอรีไพริฟอส ไว้ในครอบครองก่อนวันที่ 1 มิถุนายน 2563 ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

เกษตรกร

ส่งคืนให้ร้านที่ซื้อมา ภายใน **90** วัน (ไม่เกิน วันที่ 29 สิงหาคม 2563)

ร้านค้า

ส่งคืนผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า และแจ้งปริมาณต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ ในพื้นที่ ภายใน **120** วัน (ไม่เกิน วันที่ 28 กันยายน 2563)

ผู้ผลิตและผู้นำเข้า

แจ้งปริมาณต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร ภายใน **270** วัน (ไม่เกิน วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564)

กำหนดวัน วิธี และสถานที่ ในการทำลาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อควบคุมการทำลาย

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลิใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและ พัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร

เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : เสริมสุข สลักเพชร สุรเดช ปังอิมกุล อังอร ปันนากิจ วิไลวรรณ พรหมคำ นิสิต ศิวกุล

บรรณาธิการ : อุดมพร สุพคุณ

กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณภูฏ จินตน์กานต์ งามสุธา อังคณา ว่องประสพสุข

ช่างภาพ : ทัศนญาณัฐ ไฟแดง สราญกร อ่ำไพพิศ

ช่างศิลป์ : มณฑา แดมเงิน

บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะลาหะ ธวัชชัย สุวรรณพงษ์

จัดส่ง : กฤษดาภรณ์ สายรัตน์

สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 0-2561-2825 โทรสาร : 0-2579-4406

E-mail : prdoa55@gmail.com

พิมพ์ที่ : บริษัท สนองคุณการพิมพ์ จำกัด โทรศัพท์ : 0-2282-6033-4